6. Blokové šifry a operační módy, implementace v OpenSSL

Účelem dnešního cvičení je seznámit se s použitím blokových šifer a jejich operačních módů. Přitom si také ukážeme šifrování delšího souboru. Za splnění celého zadání dostanete **5 bodů**.

Zadání

- Stáhněte si např. tento obrázek ve formátu TGA (rozbalte zip): <u>obrazek.zip (../media/tutorials/06/obrazek_tga.zip)</u>. (<u>homersimpson.zip (../media/tutorials/06/homer-simpson_tga.zip)</u>, <u>ucm8.tga (../media/tutorials/06/UCM8.TGA)</u>)
- 2. Napište program, který zkopíruje hlavičku a **zašifruje** část souboru s obrazovými daty pomocí AES v módu ECB. Výstupní soubor se bude jmenovat (původní_jméno)_ecb.tga.
- 3. Napište program, který **dešifruje** obrázek zašifrovaný prvním programem. Výstupní soubor se bude jmenovat (původní_jméno)_dec.tga
  - Porovnejte původní obrázek a jeho zašifrovanou podobu a vysvětlete svá zjištění.
- 4. Změňte pro šifrování i dešifrování použitý operační mód na CBC a vytvořte (původní_jméno)_cbc.tga a (původní_jméno)_cbc_dec.tga (upřesní cvičící).
  - Porovnejte původní obrázek a jeho zašifrovanou podobu a vysvětlete svá zjištění.
- 5. Na první řádek zdrojáku dejte komentář se jménem autora!

Volbu šifry a operačního módu zjistěte z dokumentace EVP_EncryptInit_ex (man EVP_EncryptInit_ex).

Formát obrázků TGA (zjednodušeno)

Jednotky: bajty (slabiky)

Pozice		Délka	Význam
0	1		Délka obrazového ID
1	1		Typ barevné mapy
2	1		Typ obrázku
3	2		Počátek barevné mapy
5	2		Délka barevné mapy
7	1		Bitová hloubka položek barevné mapy
8	10		Specifikace obrázku
18			Obrazový identifikátor (nepovinné)
			Barevná mapa (nepovinné)

x do konce souboru Obrazová data

Pořadí bytů je little-endian. Barevnou mapu ani obrazové ID není potřeba dále zpracovávat, je potřeba je jen správně přeskočit a nešifrovat je. Šifrovat se musí až samotná obrazová data, nic jiného.

Detailní popis formátu obrázku je dostupný například zde (http://www.paulbourke.net/dataformats/tga/).

Postup šifrování delšího souboru, pole, atd.

- 1. Inicializace knihovny, alokace kontextu (viz minulé cvičení)
- EVP_EncryptInit_ex(ctx, type, NULL, key, iv);
- 3. Cyklus: dokud mám data
  - a. Přečti obrazová data do pole ot (např. fread, ...), délka přečtených dat je otLength.
  - b. EVP_EncryptUpdate(ctx, st, &stLength, ot, otLength);
  - c. Zapiš do výstupního souboru obsah pole st délky stlength (může se lišit od otlength).
- 4. EVP_EncryptFinal_ex(ctx, st, &stLength); dokončení šifrování posledního bloku
- 5. Zapiš do výstupního souboru obsah pole st délky stlength

U blokových šifer je ve výchozím nastavení zapnuto zarovnání (padding). Proto může být šifrovaný soubor větší než původní.

6. Blokové šifry a operační módy, implementace v OpenSSL tutorials/06.adoc, poslední změna 21aa5778 (8. 4. 2021 ve 21:15, Jaroslav Kříž)

